

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Erudios“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
ERUDIO

erudio

1. Charakteristika školy

a) Úplnost a velikost školy:

Základní škola Erudio Orlicko je soukromá základní škola, která pracuje jako prvostupňová základní škola s 1. až 5. ročníkem, školní družinou a školní jídelnou – výdejnou. Zaujímáme postavení školské právnické osoby. V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění naše škola poskytuje žákům plnění povinné školní docházky v rozsahu 1. stupně.

Nacházíme se v klidné okrajové zástavbě města Žamberk. Kapacita školy je 80 žáků, ve škole funguje školní družina s kapacitou 30 žáků. Všichni žáci školy mají možnost využití služeb školní jídelny-výdejny.

Klima školy je otevřené, liberální, hlavním prvkem jsou partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi, posiluje silné stránky dítěte, učí objevovat a následovat své tužby, vytvářet a podporovat dovednosti, jak se efektivně učit novým věcem, a jak o nich přemýšlet. Škola učí klást otázky, klade otázky a lehce nutí k pátrání bez předkládání hotových vědomostí, připravuje děti na životní cestu, včetně malých podnikatelských dovedností, aby lépe zvládly výzvy budoucího světa. V naší škole nezvoní, vyučování probíhá v blocích samozřejmě s ohledem na hygienické požadavky a normy a s ohledem na organizaci výuky ostatních předmětů.

Jsmo zážitková škola s otevřenými dveřmi, otevřeným srdcem, hlavou, dlaní a komunikací. Využíváme co nejvíce lidského potenciálu, prožitých zkušeností a lidské energie. Jsme škola otevřená novým technologiím, ale vycházíme z kořenů a základů lidské existence, proto škola bude technologicky vybavena velmi citlivě a s respektem.

b) Vybavení školy

Prostorové

Budova školy je moderní a dvoupatrová. Je situována v okrajové městské zástavbě. V sousedství budovy jsou menší bytové domy, dostupné je nádraží, knihovna, městská tělocvična a dopravní hřiště, mateřská škola a volná příroda.

V přízemí budovy se nachází vstupní hala se šatnou a recepcí, pracovna ředitele, jednací místnost, jídelna s výdejnou, multifunkční sál, dvě kmenové třídy pro čtvrtý a pátý ročník a WC pro žáky i dospělé. V 1. patře jsou tři kmenové třídy, využity pro první, druhý a třetí ročník, dále je zde ateliér, multifunkční učebna, školní družina, sborovna, kabinety, knihovna, WC pro žáky a personál školy. Všechny prostory jsou moderně a vkusně vybaveny, postupně se dovybavuje multifunkční učebna. Celá škola je světlá a prostorná.

Zahrada obklopuje zadní a boční část budovy a je postupně dále vybavována a přizpůsobována pro pestré aktivity školy včetně výuky venku – cílem je vybudovat vhodné a podnětné prostředí, určené k výuce (venkovní učebna, užitková zahrada) i k relaxaci. Pro řadu aktivit škola využívá také okolní přírodu a hřiště. Stravování žáků a zaměstnanců je zajištěno. Obědy jsou vydávány ve školní jídelně – výdejně. Škola je zapojena pro projektů Ovoce do škol a Mléko do škol.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, využíváme prostory družiny, odborných učeben, multifunkčního sálu, zahrady a naplňujeme tak aktivity pro poznávání a pátrání, které takto můžeme realizovat v blocích, projektově a bez hranic.

Zázemí pro pedagogy se nachází ve sborovně školy, která je vybavena moderním a účelným nábytkem a pedagogickou knihovnou. Ředitel/ka školy, učitelé a vychovatel/ka ŠD mají k dispozici notebook. Všichni pedagogičtí a administrativní pracovníci školy mají přístup na stolní počítač v recepci.

Materiální a technické

Škola je vybavena pestrými didaktickými pomůckami a vším potřebným pro plnění programu. Kmenové třídy jsou vybaveny tabulí, jednomístnými školními lavicemi a židlemi, které splňují vysoká kritéria kladená na nábytek tohoto druhu a odpovídají hygienickým požadavkům na velikost i materiál, kobercem, katedrou pro pedagoga, uzamykatelnou skříň a otevřenými regály, aby žáci měli volný přístup k potřebným pomůckám a materiálu. Ateliér disponuje střešním světlíkem, je vybaven malířskými stojany různých typů, stoly, pojízdnými policemi a pomůckami. Multifunkční učebna slouží jako malé výzkumné pracoviště, přírodovědecká učebna, cvičná kuchyňka. V poslední třetině prostoru je SMART tabule, další technické vybavení pro funkčnost těchto prostor a koberecová plocha. Multifunkční sál je vybaven sportovními pomůckami a náčiním. Je využívám převážně k relaxačním, drobným sportovním a kulturním aktivitám školy (besedy, besídky, výstavy apod.).

Hygienické

V každém patře se nachází hygienické zázemí pro personál školy (dospělé) a žáky odděleně, v přízemí je úklidová místnost, zázemí pro výdejnu a uklízečky. K odpočinku slouží žákům prostory školní družiny v 1. patře a prostor knihovny.

c) Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je vzhledem k velikosti školy malý, lídrem týmu je ředitel/ka, dále pedagogové – učitelé/ky 1. stupně, rodilí mluvčí angličtiny a vychovatel/ka školní družiny. Všichni pedagogové jsou nastaveni na stejný koncept a vizi školy, zajímají se o nové a moderní metody výuky a jsou připraveni se vzdělávat v oblastech kritického myšlení, globálního chápání školy, tematického a projektového vyučování.

d) Charakteristika žáků školy

Žáci jsou ze Žamberku a z okolních měst a obcí. Většina do školy dojíždí. Žáci jsou vedeni k samostatnosti a individualitě. Vzdělávají se v programu s posílenou výukou anglického jazyka pod vedením rodilých mluvčích. Důraz je také kladen na vzdělávání v oblasti přírodních věd, (výuka formou kroužků a doprovodných aktivit, využíváme venkovního prostředí i školní laboratoře), schopnost kultivovaného mluveného projevu a posilování zdravého sebevědomí.

e) Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Erudio Orlicko je otevřená komunita, která stojí na pilířích spolupráce:

UVNITŘ	ZEVNITŘ VEN	ZVENKU DOVNITŘ
žák – pedagog	škola – rodiče	rodiče – škola
žák – žák	škola – veřejnost a další subjekty	veřejnost a další subjekty – škola
pedagog – pedagog		

UVNITŘ

- žák – pedagog
- žák – žák

Komunitní kruhy, projekty, třídní team building, zeď plánů, dopisy dětem, modelové situace, tradice, zážitkové aktivity, exkurze, výlety.

- pedagog – pedagog

vzájemná spolupráce, sdílení zkušeností formou náhledů a rozhovorů, nápadů a různých pohledů na práci se žáky

ZEVNITŘ VEN

- škola – rodiče

škola každoročně aktualizuje a poskytuje rodičům informační dokumenty:

- Manuál pro rodiče
- Organizace školního roku

V průběhu školního roku jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnek, týdenních plánů, žakovských deníčků a mohou využít konzultační hodiny. Erudio je škola otevřená spolupráci s rodiči.

- škola – veřejnost a další subjekty

- spolupráce se Základní školou speciální v Bartošovicích v Orlických horách – projekt Srdce na dlani
- spolupráce se Letohradským soukromým gymnáziem
- využívání potenciálu regionu – besedy, workshopy, jarmarky, Vánoce, Velikonoce, masopust, karneval, exkurze, výlety
- účast na soutěžích a akcích pořádaných městem

ZVENKU DOVNITŘ

- rodiče – škola

náměty rodičů, podněty k rozvoji, finanční podpora, mentální podpora, motivace, volnočasové aktivity – kroužky, kluby, semináře, přednášky

- veřejnost, ostatní subjekty – škola

využití námětů a podpory veřejných subjektů — Evropské fondy — fundraising, granty, podpora města, sponzorů

- speciální spolupráce a podpora sponzor – ŠKOLA

finanční a další zázemí, velký vzor a možnosti, nadstandardní vybavení učeben

Základem veškeré komunikace v komunitě jsou dobré a korektní vztahy, hodnoty, rituály a symboly, které podporují hrdost, nadšení, a pracovitost. Důležitá je pestrost, propojování a vzájemně pozitivní výstupy, autentičnost všech zúčastněných a společná vize.

Žáci získávají podněty v celé společnosti, od rodičů, prarodičů i kamarádů, ale nejdůležitější jsou ve vztahu rodiče. Vztah s rodiči žáků je proto pro školu velmi důležitý a přínosný. Snažíme se školu a rodinu maximálně propojovat, zejména pořádáním společných akcí (projektových dnů), akcí pro děti, seminářů a besed. Důležitým pojícím mechanismem je Klub rodičů

f) Projekty

Pedagogičtí pracovníci školy spolupracují na mnoha mnohdy již tradičních školních projektech, které vedou k zpestření a zkvalitnění výuky, jsou zaměřeny na zlepšování životního prostředí a posílení komunitních vztahů školy. Patří mezi ně projekty zaměřené na významné státní svátky a roční období, projekty spolupráce s rodiči formou společných aktivit s dětmi s přihlédnutím k ročnímu období (podzimní, jarní), které jsou vypracovávány aktuálně, vždy na daný školní rok.

V oblasti EVVO probíhá ekologicky zaměřená projektová činnost – např. den u příležitosti akce Uklidme Česko. Další projektové dny jsou zaměřeny na vědecké bádání ve spolupráci s LSG Letohrad a vědci ze sponzorské firmy Contipro. Dlouhodobý projekt Inkluze jinak je zaměřen na spolupráci a společné akce

s ZŠS Neratov se sídlem v Bartošovicích v Orlických horách. Dále pedagogové vzájemně spolupracují při pořádání třídních výukových projektů, exkurzí a výletů zaměřených na tematické doplnění výchovně vzdělávacího programu školy. Každoročně pořádáme zimní pobyt na horách, školní výlety a exkurze, navštěvujeme divadlo, knihovnu a výstavy, účastníme se soutěží v různých oborech.

2. Charakteristika ŠVP

a) Podklady pro zpracování

Základním podkladem pro zpracování tohoto Školního vzdělávacího programu je Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v aktuálním znění (průběžně jsou sledovány jeho korekce a ŠVP je v souladu s těmito úpravami vhodně doplňován) a platná legislativa, zejména pak:

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění p. p.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- Dále na tyto zákony navazující platné prováděcí předpisy (vyhlášky, nařízení), metodické pokyny.

Tvorba dokumentu byla dále ovlivněna:

- složením pedagogického sboru
- polohou školy a specifiky regionu
- koncepcí školy
- výukovými metodami: Hejného matematika, Genetická metoda čtení, nevázané písmo Sassoon, CLIL výuka, kritické myšlení a mnoho dalších inovativních a moderních metod
- tradice, roční doby, aktuality, globalizace.

Návaznost na 3. verzi a změny proti 3. verzi: ve 4. verzi ŠVP došlo k dílčím úpravám v oblasti školních výstupů a byl upraven učební plán, kde došlo k přesunu výuky hodin Informatiky do 3. ročníku a posílení výuky matematiky v 5. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

b) Motivační název

Motivační název ŠVP ERUDIOS – vychází ze slova „erudice“ ve smyslu důkladné vzdělání, znalost, zkušenost, schopnost a „Erudire et creare“ – vzdělávat a tvořit.

c) Zaměření

Naší silnou stránkou je rozšířená výuka anglického jazyka a dvoujazyčnost vyučovacího procesu vedená metodou CLIL. Podstatná část vzdělávacího a výchovného procesu probíhá za účasti rodilých mluvčích. Žáci tak mají příležitost si přirozeně osvojit anglický jazyk nejen při hodinách anglického jazyka, ale jeho prostřednictvím získávají i další informace a vědomosti.

Nabízíme kvalitní malou školu s přátelskou rodinnou atmosférou.

Co je pro nás při vzdělávání důležité?

- podpora vlastního zájmu žáka, jehož přirozená zvědavost je základem učebního procesu, zážitkové vzdělávání, hledání a posilování silných stránek „Řekni mi a zapomenu, ukaž mi a nesvedu si pamatovat, dovol mi se zúčastnit a pochopím.“
- důraz na profesní i lidskou kvalitu našeho pedagogického týmu
- individuální přístup k žákům, respektování sebe i druhých
- propracovaný systém osobitého slovního hodnocení
- pozitivní motivace žáků – dítě se nesmí bát udělat chybu
- podpora učení v souvislostech – projektová výuka v blocích, průřezová mezipředmětová témata
- důraz na harmonický rozvoj osobnosti, orientovaný nejen na výkon a intelektuální rozvoj, ale i na podporu tvořivosti, smyslu pro krásu, umění spolupráce, kritického myšlení atp.
- možnost spolupráce žáků na pedagogickém procesu
- rozvoj umění komunikovat (divadla, diskuse, prezentační dovednosti, prezentace školy apod.)
- spolupráce s rodiči – partnerství rodina – škola – RODIČE VÍTÁNI, KLUB RODIČŮ
- podpora cesty ke zdravému životnímu postoji a životnímu stylu
- encyklopedické knihy, bohatá nabídka učebních textů, školní knihovna, internet jako zdroj dalších informací
- vracíme se ke kořenům – jsme škola bez mobilních telefonů a tabletů (soukromá zařízení žáků), učíme znovu děti, jak si hrát a komunikovat bez moderních technologií
- delší vyučovací časová dotace Aj formou kroužku English club
- délka a obsah hodin je určován učitelem (nepotřebujeme zvonění) – výuka v blocích
- upřednostňujeme fantazii, volnost, účelnost a potřebnost před drilem, úpravou, rychlostí a mechanickým memorováním

d) Výchovné a vzdělávací strategie, metody

Tyto strategie jsou cíleně směřovány k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a procházejí celým výchovným a vzdělávacím procesem ve škole.

- učitelé zadávají žákům takové úkoly, které řeší ve skupinách, jejich výsledky pak prezentují ostatním (KK sociální a personální, komunikativní)
- učitelé periodicky požadují po žácích zpracování rozsáhlejší samostatné práce, žáci si volí témata jim blízká, používají při tom více zdrojů, které konfrontují, výstupy své práce prezentují ostatním (KK k učení, komunikativní)

- učitelé při hodnocení žákovských prací využívají sebehodnocení žáků formou týdenních plánů, osobních rozhovorů (KK sociální a personální)

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu:

- učitel zařazuje do výuky diskusi, žáci si zformulují pravidla pro diskusi, kterými se budou řídit, a vyhodnocují, jak se jim je daří dodržovat (KK komunikativní, občanská, sociální a personální)
- učitel žáky zapojuje do výkladu a organizace hodin, s jeho pomocí si žáci připravují zajímavým způsobem části výkladu a prezentují ho svým spolužákům (KK komunikativní, k učení)
- učitel žáky učí interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na daný předmět, žáci sami připravují takové úlohy pro své spolužáky (KK komunikativní, sociální a personální)
- učitel do výuky zapojuje hry, využívá podstatu těchto her i pro tvorbu větších projektů (KK komunikativní, sociální a personální, k učení, k řešení problémů)

Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky těchto žáků je v naší škole organizováno v souladu s platnou legislativou, zejména pak vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Tito žáci jsou na naší škole vzděláváni s využitím podpůrných opatření, která stanoví vyhláška č. 27/2016Sb. ve smyslu úpravy organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání. Podpora je specifikována v plánu pedagogické podpory, nebo individuálním vzdělávacím plánu. Vycházíme z předpokladu, že žáci mají specifické vzdělávací potřeby, které je nutné znát, reagovat na ně a vytvářet pro jejich uspokojení vhodné podmínky. Uvědomujeme si, že identifikace speciálních vzdělávacích potřeb a další rozvíjení mimořádného nadání je obtížný a dlouhodobý proces, který vyžaduje velkou míru spolupráce s rodiči. V případě žáků s nadáním je škola připravena využít zkušeností Mensy a koordinátora Mensy pro náš kraj. Mimořádné nadání hledáme u všech žáků navštěvujících naši školu.

Vzdělávání žáků nadaných

- mimořádnou pozornost věnujeme rozpoznání a identifikaci nadaných žáků
- systematicky sledujeme tyto žáky a volíme vhodné postupy pro jejich motivaci a rozvoj jejich nadání
- pro nadání těchto žáků hledáme vhodná uplatnění v konkrétních činnostech
- vytváříme vhodné podmínky pro stimulaci těchto žáků
- vytváříme příznivé společenské klima
- spolupracujeme s odborníky (psychology, speciálními pedagogy, a dalšími) a školskými poradenskými zařízeními
- respektujeme a dle potřeb korigujeme (v souladu se stanovenými cíli) problematický přístup k pravidlům školní práce

- respektujeme žákovo (a přizpůsobujeme své) vlastní pracovní tempo
- umožňujeme vytváření vlastních postupů řešení úloh, podporujeme kreativitu (kompetence k učení, řešení problémů)
- pozitivně motivujeme nadané žáky k práci v kolektivu (kompetence komunikativní)
- podporujeme zdravé sebevědomí
- osvojováním postupů sebehodnocení předcházíme přeceňování svých schopností
- identifikujeme a posilujeme oblasti, ve kterých nadaný žák nedosahuje uspokojivých výsledků; v těchto oblastech pomáháme k překonání vzniklých obtíží
- významnou pozornost věnujeme vytváření vztahové sítě u nadaných žáků
- učíme žáka zacházet se svými specifickými schopnostmi

3. Začlenění průřezových témat

Aktuální problémy současného světa jsou nedílnou součástí našeho běžného života tedy i života školy. Chceme-li, aby vzdělání poskytované naší základní školou přispívalo k vytváření příležitostí k individuálnímu uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci v tomto světě a dále napomáhalo jejich osobnostnímu rozvoji především v oblasti postojů a hodnot, je nezbytné, aby byly tyto aktuální otázky včleněny do obsahů jednotlivých vzdělávacích oblastí tohoto ŠVP. Děje se tak formou **průřezových témat**:

- a) Osobnostní a sociální výchova
- b) Výchova demokratického občana
- c) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- d) Multikulturní výchova
- e) Environmentální výchova
- f) Mediální výchova

Všechna tato průřezová témata (včetně všech jejich tematických okruhů) jsou realizována formou **integrace do vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů**. Tato integrace reaguje na aktuální potřeby a situace vzniklé při výchovně vzdělávacím procesu. Výběr témat a vhodnost jejich užití je v kompetenci každého vyučujícího. Vzhledem ke skutečnosti, že naše škola připravuje každým rokem řadu projektů, které dotváří nabídku vzdělávacích i volnočasových aktivit, dbáme, aby výše uvedená **průřezová témata** byla též **součástí** aktivit uskutečňovaných v rámci těchto **projektů**.

a) Osobnostní a sociální výchova

Jednotlivá témata jsou realizována prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. V rámci každého tematického okruhu jsou uvedeny nabídky činností a námětů, jejichž výběr, popř. doplnění je v kompetenci pedagogických pracovníků.

Tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

- Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

- Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost,

spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Tematické okruhy průřezového tématu „Osobnostní a sociální výchova“	1. stupeň
Osobnostní rozvoj	Celoroční projekt Letem světem Podzimní aktivity: adaptační týden, dýňobraní Vánoční dílna Akce s Klubem rodičů Celoroční projekt Inkluze jinak.
Rozvoj schopností a poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygienu	
Kreativita	
Sociální rozvoj	
Poznávání lidí	
Mezilidské vztahy	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	
Morální rozvoj	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	

b) Výchova demokratického občana

Při realizaci tematických okruhů vycházíme co nejvíce z reálných životních situací a obsahy jednotlivých témat vztahujeme k vlastním zkušenostem jednotlivých žáků.

Tematické okruhy:

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Tematické okruhy průřezového tématu „Výchova demokratického občana“	1. stupeň
Občanská společnost a škola	Projektová výuka Ranní kruh Školní parlament
Občan, občanská společnost a stát	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

c) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Realizací tematických okruhů zvyšujeme zájem žáků o Evropu a svět, zpřesňujeme jejich obraz v souvislostech a podněcujeme žáky k uvědomění si vzájemné souvislosti řešení problémů a situací individuálního občana a problémů globálních. Vedeme žáky k utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Tematické okruhy:

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropan

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Tematické okruhy průřezového tématu „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“	1. stupeň
Evropa a svět nás zajímá	Celoroční projekt Letem světem - poznej svět, abys poznal sebe
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	

d) **Multikulturní výchova**

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu reflektují aktuální situaci a dění ve škole, v jejím okolí i v celé společnosti. Výběr a forma realizace daného tematického okruhu je vždy podmíněna vzájemnou dohodou všech zúčastněných stran (učitel – žák – rodič).

Tematické okruhy:

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Tematické okruhy průřezového tématu „Multikulturní výchova“	1. stupeň
Kulturní diference	Projekt Letem světem - poznej svět, abys poznal sebe
Lidské vztahy	
Etnický původ	
Multikulturalita	

e) **Environmentální výchova**

Realizací tematických okruhů chceme umožnit žákům celistvé chápání problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí a prostřednictvím chápání základních podmínek života připomenout jeho odpovědnost za život budoucích generací.

Tematické okruhy:

Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné

suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Tematické okruhy průřezového tématu „Environmentální výchova“	1. stupeň
Ekosystémy	Den Země
Základní podmínky života	Třídíme odpad, sběr papíru
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Energie – jak šetřit
Vztah člověka k prostředí	Uklidíme Česko

f) Mediální výchova

Úkolem tohoto tématu je umožnit žákům získání základních poznatků a dovedností v oblasti médií a mediální komunikace.

Tematické okruhy:

- Receptivní činnosti

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozdílení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

(rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), negativní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v medializovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií; vliv médií na každodenní život, společenské dopady; mediální kampaně a jejich význam; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách

- Produktivní činnosti

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Tematické okruhy průřezového tématu „Mediální výchova“	1. stupeň stupeň
Receptivní činnosti	Ranní kruh, prezenční dovednosti Školní časopis + každoroční jednorázové projekty Spolupráce s rodiči -Zprávy z rodinné dovolené – Letem světem
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	
Vnímání autora mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti	
Produktivní činnosti	

Tvorba mediálního sdělení

5. Učební plán

Učební plán pro žáky s počátkem školní docházky od šk. roku 2017

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	hodin	1.řř.	2.řř.	3.řř.	4.řř.	5.řř.
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	33 + 5	6 + 2	6 + 1	7 + 1	7	7 + 1
	anglický jazyk	9 + 10	1	2	3 + 3	3 + 2	3 + 2
Matematika a její aplikace	matematika	20 + 1	4	4	4	4	4 + 1
Informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika	1	0	0	1	0	0
Člověk a jeho svět	prvouka	12	2	2	2	0	0
	přirodověda a vlastivěda		0	0	0	3	3
			0	0	0		
Umění a kultura	hudeb. a drama. výchova	12	1	1	1	2	2
	výtvarná výchova		1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace	volná - 16	16	3	3	4	2	4
		co					
Celková povinná časová dotace		118	20	20	26	25	27
EC (English club)			5	5	0	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Celková časová dotace je na 1. stupni základního vzdělávání 118 hodin. Z toho je 16 hodin disponibilních. 3 disponibilní hodiny v 1. ročníku (2 hodiny ČJ, 1 hodina AJ), 3 disponibilní hodiny v 2. ročníku (1 hodina ČJ, 2 hodiny AJ), 4 disponibilní hodiny ve 3. ročníku (1 hodina ČJ, 3 hodiny AJ), 2 hodiny ve 4. ročníku (2 hodina AJ), 4 hodiny ve 5. ročníku (1 hodina ČJ, 2 hodina AJ, 1 hodina M). Časová dotace pro 1. a 2. ročník je 20 hodin týdně, pro 3. ročník 26 hodin týdně, pro 4. ročník 25 hodin týdně a 5. ročník 26 hodin týdně.

EC není součástí učebního plánu, jedná se o kroužek, který nicméně navštěvují všichni žáci a je tedy součástí rozvrhu.

Učební plán pro žáky s počátkem školní docházky ve šk. roce 2016

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	hodin	1.řř.	2.řř.	3.řř.	4.řř.	5.řř.
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	33 + 5	6 + 2	6 + 1	7 + 1	7	7 + 1
	anglický jazyk	9 + 10	3	2	3 + 1	3 + 2	3 + 2
Matematika a její aplikace	matematika	20 + 1	4	4	4	4	4 + 1
Informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika	1	0	0	0	1	0
Člověk a jeho svět	prvouka	12	2	2	2	0	0
	přírodověda a vlastivěda		0	0	0	3	3
			0	0	0		
Umění a kultura	hudební drama, výchova	12	1	1	1	2	2
	výtvarná výchova		1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace	volná - 16	16	5	3	2	2	4
		co					
Celková povinná časová dotace		118	22	20	23	26	27
EC (English club)			3	5	2	1	0

Poznámky k učebnímu plánu:

Celková časová dotace je na 1. stupni základního vzdělávání 118 hodin. Z toho je 16 hodin disponibilních. 5 disponibilní hodiny v 1. ročníku (2 hodiny ČJ, 3 hodiny AJ), 3 disponibilní hodiny v 2. ročníku (1 hodina ČJ, 2 hodiny AJ), 2 disponibilní hodiny ve 3. ročníku (1 hodina ČJ, 1 hodina M), 2 hodiny ve 4. ročníku (2 hodiny AJ), 4 hodiny v 5. ročníku (1 hodina ČJ, 2 hodiny AJ, 1 hodina M).

Časová dotace pro 1. ročník je 22 hodin týdně, pro 2. ročník 20 hodin, pro 3. ročník 23 hodin, 4. ročník 26 hodin a pro 5. ročník 27 hodin.

EC není součástí učebnímu plánu, jedná se o kroužek, který nicméně navštěvují všichni žáci a je tedy součástí rozvrhu.